

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 27 жовтня 2015 року № 7-4

м. Київ

Про результати аудиту використання коштів державного бюджету, виділених на здійснення заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та екологічної реабілітації території впливу гірничих робіт державного підприємства “Солотвинський солерудник” Закарпатської області

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України "Про Рахункову палату" розглянуто Звіт про результати аудиту використання коштів державного бюджету, виділених на здійснення заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та екологічної реабілітації території впливу гірничих робіт державного підприємства “Солотвинський солерудник” Закарпатської області. За результатами розгляду Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

1. Учасниками бюджетного процесу впродовж II півріччя 2013 року–I півріччя 2015 року не забезпечено своєчасності і повноти прийняття управлінських рішень щодо належного фінансового забезпечення та виконання заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та екологічної реабілітації території впливу гірничих робіт державного підприємства “Солотвинський солерудник” Закарпатської області, а також виконання в повному обсязі рекомендацій Рахункової палати, наданих за результатами попереднього контрольного заходу у цій сфері, та рекомендацій Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (рішення від 16.04.2014 № 23/14), наданих Кабінету Міністрів України за результатами розгляду інформації Рахункової палати з даного питання.

Як наслідок, стан навколишнього середовища на території впливу гірничих робіт державного підприємства “Солотвинський солерудник” погіршується, що загрожує безпечному проживанню населення

сmt Солотвино та належному функціонуванню окремих об'єктів його інфраструктури.

2. Кабінет Міністрів України не забезпечив фінансування заходів із ліквідації надзвичайної ситуації на території сmt Солотвино згідно із Законом України “Про Загальнодержавну цільову програму захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2013-2017 роки”, що безпосередньо вплинуло на результати діяльності розпорядника та одержувача бюджетних коштів і відповідність фактичних результатів їх діяльності запланованим.

З передбачених у 2013-2015 роках державним бюджетом на реалізацію заходів, визначених I чергою Проекту ліквідації та екологічної реабілітації території впливу гірничих робіт державного підприємства “Солотвинський солерудник”, 23,2 млн грн Міністерству аграрної політики та продовольства фактично виділено 8,4 млн грн, або лише 10 відс. від потреби (92,2 млн гривень).

У результаті проведення постійного моніторингу гідрогеологічного стану території гірничих робіт державного підприємства “Солотвинський солерудник” не забезпечується, а отже, інформація для прогнозування і запобігання виникненню техногенної катастрофи та можливим людським жертвам фактично відсутня.

3. Міністерство аграрної політики та продовольства як головний розпорядник коштів державного бюджету, які спрямовуються за КПКВК 2801160, не забезпечило системного підходу до безпосереднього фінансування заходів із ліквідації та екологічної реабілітації території впливу діяльності ДП “Солотвинський солерудник” і належного внутрішнього контролю за використанням бюджетних коштів їх одержувачем.

Виконання бюджетної програми фактично зведено лише до покриття планових збитків ДП “Виробнича дирекція з ліквідації Солотвинського солерудника”, 97 відсотків яких спрямовується на оплату праці її працівників.

Як наслідок, мета використання цих коштів, визначена в Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті на 2013-2015 роки для ліквідації та екологічної реабілітації території впливу гірничих робіт державного підприємства “Солотвинський солерудник”, затверженому постановою Кабінету Міністрів України від 22.02.2012 № 124, - запобігання поширенню негативних наслідків надзвичайної ситуації техногенного характеру державного рівня та виконання заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та екологічної реабілітації території впливу гірничих робіт ДП “Солотвинський солерудник” - не досягається.

4. ДП “Виробнича дирекція з ліквідації Солотвинського солерудника” за неналежного внутрішнього контролю з боку державного органу, до сфери управління якого належить підприємство, та головного розпорядника коштів державного бюджету Міністерства аграрної політики та

продовольства не забезпечено законності, своєчасності і повного прийняття управлінських рішень як учасником бюджетного процесу.

Як наслідок, ДП “Виробнича дирекція з ліквідації Солотвинського солерудника” у період 2013–2015 років не дотримано вимог:

- статуту підприємства (пункти 9.2.3 і 10.5.5): директором підприємства затверджено структуру на 2013-2015 роки без погодження з уповноваженим органом управління;

- міжгалузевих нормативів чисельності працівників (накази Мінпраці від 26.09.2003 № 269 і від 11.05.2004 № 108) у частині визначення чисельності юридичної та бухгалтерської служб підприємства, що призвело до збільшення планових збитків підприємства на 2013-2015 роки в сумі 97,8 тис. гривень;

- Бюджетного кодексу України (пункт 4 статті 48) і Порядку державного фінансування капітального будівництва (пункт 8), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 № 1764, у частині взяття зобов’язань на оплату вартості проектної документації “ТЕО ліквідації та екологічної реабілітації території впливу гірничих робіт державного підприємства “Солотвинський солерудник” Тячівського району Закарпатської області та кошторисна вартість комплексної державної експертизи техніко-економічного обґрунтування” на суму 1965,1 тис. грн за відсутності титулу на проектно-вишукувальні роботи і таких коштів, що не вважаються бюджетними зобов’язаннями та їх погашення не проводиться. У результаті одержувачем бюджетних коштів згідно з рішенням Господарського суду Закарпатської області від 20.11.2014 будуть понесені додаткові (непродуктивні) видатки в сумі 87,5 тис. грн на сплату інфляційних витрат, відсотків за користування коштами та судового збору.

Крім того, ДП “Виробнича дирекція з ліквідації Солотвинського солерудника” як замовником робіт у порушення вимог чинного законодавства і статуту підприємства (пункт 3.2) не забезпечено отримання усіх необхідних дозволів для практичної реалізації Проекту ліквідації та екологічної реабілітації території впливу гірничих робіт державного підприємства “Солотвинський солерудник”; дозволу на роботи підвищеної небезпеки, гірничного відводу для будівництва та експлуатації підземних споруд, не пов’язаних з видобуванням корисних копалин, документів, що посвідчують право власності чи користування земельною ділянкою в межах гірничого відводу солерудника.

5. Закарпатською обласною державною адміністрацією як головним розпорядником коштів, що виділялися у 2013 році з резервного фонду державного бюджету на завершення заходів з переселення мешканців смт Солотвино Тячівського району Закарпатської області, які проживають у прогнозованій зоні деформації земної поверхні (за КПКВК 7771700 - 13569,1 тис. грн згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 № 363-р), і будівництва підземних відділень алергологічних лікарень на території покладів кам’яної солі у межах Терелянського купола Солотвинської западини

(за КПКВК 7771800 - 7224,0 тис. грн згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11.02.2013 № 76-р), **не забезпечено належного внутрішнього контролю** за використанням бюджетних коштів їх розпорядниками нижчого рівня та **прийняттям ними своєчасних і повних управлінських рішень** як учасниками бюджетного процесу. У результаті:

5.1. Введені в експлуатацію у 2013 році житлові будинки, навчально-виховний комплекс та об'єкти інженерної інфраструктури в с. Теремля Тячівського району Закарпатської області, що призначені для мешканців смт Солотвино, відселених із прогнозованої зони деформації земної поверхні, з кінця 2013 року **функціонують без визначеного балансоутримувача**. Крім того, із 133 осіб, включених до зведеного реєстру мешканців смт Солотвино, житлові будинки яких потрапляють у небезпечну зону просідань і деформації земної поверхні, відселено до новозбудованих житлових будинків лише 6 сімей. При цьому заселення цих сімей у житлові будинки в с. Теремля здійснено з недотриманням вимог Житлового кодексу (стаття 58), оскільки відсутнє рішення відповідного органу місцевого самоврядування та не видані ордери, а також вимог Закону України “Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень” (пункт 6 стаття 3).

5.2. Головне управління Державної казначейської служби України у Закарпатській області не провело платежів за зареєстрованими бюджетними зобов'язаннями, через що повернено в кінці 2013 року до державного бюджету 7,2 млн грн за КПКВК 7771800 і не забезпечено виконання завдання з розроблення проектно-кошторисної документації на будівництво підземних відділень алергологічних лікарень на території покладів кам'яної солі у межах Теремлянського купола Солотвинської западини та техніко-економічного обґрунтування доцільності такого будівництва.

Як наслідок, відтермінується будівництво підземних відділень алергологічних лікарень на Теремлянському куполі, а отже - створення нових робочих місць, що також не сприяє переселенню мешканців смт Солотвино, будинки яких потрапляють у ймовірну небезпечну зону просідань і деформації земної поверхні.

5.3. Закарпатським комунальним підприємством “Будкомплектторг” через неналежний внутрішній контроль з боку державного органу, до сфери управління якого належить підприємство, та головного розпорядника коштів державного бюджету Закарпатської обласної державної адміністрації у період 2013–2015 років допущено **недотримання вимог Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” (статті 3 і 9), Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів (пункт 52), затверджених наказом Міністерства фінансів від 30.09.2003 № 561, наказу Мінрегіонбуду від 15.05.2015 № 107 “Про затвердження індексів до балансової вартості об'єктів житлового фонду станом на 01 січня 2015 року”**. Зокрема, станом на 01.09.2015 підприємство обліковує об'єкти

основних засобів на суму 98,6 млн грн у складі незавершеного будівництва та без проведення індексації їх балансової вартості, які введені в експлуатацію з 03.12.2013 (с. Теремля Тячівського району), що призвело до заниження балансової вартості основних засобів в обліку підприємства на 10 972,0 тис. гривень.

За результатами обговорення та на підставі вищевикладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати аудиту використання коштів державного бюджету, виділених на здійснення заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та екологічної реабілітації території впливу гірничих робіт державного підприємства “Солотвинський солерудник” Закарпатської області затвердити.

2. Поінформувати Верховну Раду України про результати аудиту використання коштів державного бюджету, виділених на здійснення заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та екологічної реабілітації території впливу гірничих робіт державного підприємства “Солотвинський солерудник” Закарпатської області.

3. Відомості про результати аудиту використання коштів державного бюджету, виділених на здійснення заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та екологічної реабілітації території впливу гірничих робіт державного підприємства “Солотвинський солерудник” Закарпатської області, у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України.

4. Кабінету Міністрів України рекомендувати:

- з метою запобігання розвитку надзвичайної екологічної ситуації з масштабними транскордонними наслідками вжити заходів щодо створення системи постійного комплексного еколого-геологічного моніторингу на території Солотвинського солерудника для об’єктивного встановлення масштабів поширення карстових процесів;

- доручити відповідним міністерствам та відомствам провести детальну оцінку ризиків і загроз екосистеми в межах території впливу гірничих робіт ДП “Солотвинський солерудник” та на їх основі розглянути питання доцільності запровадження правового режиму зони надзвичайної екологічної ситуації;

- при формуванні закону про Державний бюджет України на 2016 рік передбачити виділення коштів на виконання першочергових обов’язкових науково-дослідних робіт згідно з Проектом ліквідації та екологічної реабілітації території впливу гірничих робіт державного підприємства “Солотвинський солерудник” для коригування технічних рішень і розроблення оновлених рекомендацій щодо природоохоронних та запобіжних заходів із захисту населення.

5. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту використання коштів державного бюджету, виділених на здійснення заходів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації та екологічної реабілітації території впливу гірничих робіт державного підприємства “Солотвинський солерудник” Закарпатської області надіслати Міністерству аграрної політики та продовольства і Закарпатській облдержадміністрації.

6. Міністерству аграрної політики та продовольства рекомендувати:

- вжити заходів щодо усунення виявлених аудитом порушень і недоліків та встановити дієвий контроль за ефективним і законним використанням коштів державного бюджету, виділених на виконання заходів з ліквідації та екологічної реабілітації території впливу діяльності ДП “Солотвинський солерудник”;

- спільно з МЗС та Закарпатською обласною радою продовжити співпрацю з міжнародними організаціями щодо залучення технічної допомоги ЄС для вирішення екологічних проблем навколо Солотвинського солерудника, зокрема, в рамках програм транскордонного співробітництва.

7. Закарпатській облдержадміністрації рекомендувати:

- забезпечити передачу завершеного будівництвом житлового комплексу із соціальною та інженерною інфраструктурою на території Теремблянської сільської ради у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міста Тячівського району згідно з рішенням сесії Тячівської районної ради від 04.12.2013 № 568;

- провести детальний аналіз причин і наслідків невиконання заходів, пов'язаних з відселенням мешканців смт Солотвино із прогнозованої зони деформації земної поверхні та на його основі розробити механізм подальшого використання новозбудованого житлового фонду в с. Терембля Тячівського району Закарпатської області.

8. Оприлюднити Звіт та рішення на офіційному веб-сайті Рахункової палати.

9. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Шулежко М.Я.

Голова Рахункової палати

Р.М. Магута